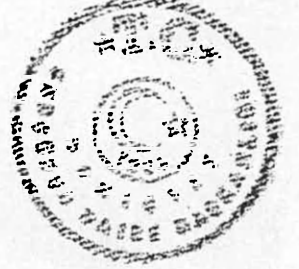

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/2271
Karar No : 2011/681

Davacı : İstanbul Kuyumcu Esnaf ve Sanatkarları Odası
Vekilleri : Av. Mahmut Gönültaş, Av. Hakan Baydur
Bab-I Ali Cad. No:28/25 Çağaloğlu - İSTANBUL

Davalı : Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza B-3 Blok Bilkent / ANKARA

Davanın Özeti : İstanbul Kuyumcu Esnaf ve Sanatkarları Odası'na, altın alış ve satış fiyatlarını pazar dışında belirlemek suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiği belirtilerek, aynı Kanun'un 16. maddesinin 2. fıkrası ve 2007/1 sayılı Tebliğ uyarınca idari para cezası verilmesine ilişkin 19.09.2007 tarih ve 07-75/898-340 sayılı Rekabet Kurulu Kararı'nın; dava konusu para cezasının, sadece yazılı bir yayın organındaki bir haberden yola çıkarak, somut bilgi ve belgeye ulaşmadan, birkaç kuyumcunun şahsi fikirlerine başvurulması sonucu verildiği, Kurum raportörlerince yerinde yapılan incelemeler sırasında rekabet ihlâli ile ilgili hiçbir belgeye ulaşılmadığı, soruşturma raporu'ndaki değerlendirmelerin, bültende yer alan haber ve yorumlarla esnafın şifahi bilgisine dayandırıldığı, altın fiyatlarında belirli bir fiyat sisteminin kabul edilmesinin, kuyumcuların ve atölyelerin düşük ayarlı ve kalitesiz ürün üretmelerinin ve satmalarının engellenmesi dolayısıyla tüketicilerin mağdur olmaması için zorunlu olduğu, kaldı ki, kuyumculara bildirilen fiyatların İstanbul Altın Borsa'sından alınan altın fiyatları olduğu, söz konusu uygulamanın rekabeti engelleme amacı bulunmadığı, belirtilerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Davacı Oda'nın altın satış fiyatlarını pazar dışında belirleme eyleminin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan eylemlerden olduğunun saptanmış olması nedeniyle tesis edilen dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı, uygulamalardan, soruşturma sonuçlanıncaya kadar vazgeçilmiş olmasının ihlâli ortadan kaldırmadığı ancak ceza takdirinde hafifletici unsur olarak değerlendirildiği belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Betül ÖZYİĞİT'in Düşüncesi : Dosyanın incelenmesinden, İstanbul Kuyumcular Odası'nın altın satış fiyatlarını pazar dışında belirleme eyleminin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan "Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi" şeklindeki (a) bendi, ile uyum gösterdiği anlaşılmaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/2271
Karar No : 2011/681

Ancak belirtilen rekabete aykırı davranışlar nedeniyle Kanun'un 16/2. maddesi uyarınca idarî para cezası uygulanırken, davacının eylem tarihinden bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan yıllık gayri safî gelirleri üzerinden para cezasının hesaplanması gereklidir.

Dava dosyasının incelenmesinden; rekabete aykırı olduğu saptanan eylemlerin süre gelen eylemler olup, soruşturma döneminde de devam ettiği anlaşılmaktadır.

Bu itibarla, davacıya 01.04.2005-31.12.2005 tarihleri arasında uygulanan 2005/2 sayılı Tebliğ hükümleri uyarınca asgari ceza olan 5.800,00-TL idarî para cezası verilmesi gerekirken, karar tarihinde yürürlükte bulunan 2007/1 sayılı Tebliğ hükümleri uyarınca 6.864,00-TL idarî para cezası verilmesinde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; dava konusu işlemin iptaline karar verilmesi gerektiği düşünülmüştür.

Danıştay Savcısı Birgül KURT'un Düşüncesi : Dava, davacı İstanbul Kuyumcular Odasının kuyumcular arasındaki fiyat rekabetini engellemeye yönelik eylemlerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin (a) bendi kapsamına girdiğinden idari para cezası verilmesne, ayrıca Kanun'un 5. maddesindeki koşulları sağlanamadığından, bu ihlal bakımından mevcut haliyle muafiyet verilemeyeceğine, ancak İstanbul Kuyumcular Odası tarafından belirlenen fiyatların tavsiye veya maksimum niteliğinde olması halinde, 4054 sayılı Kanun'un 5 maddesindeki koşulları sağlayabileceğinden muafiyetten yararlanabileceğine ilişkin olan 19.9.2007 tarihli ve 07-75/898-340 sayılı Rekabet Kurulu Kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde, "belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran veya doğurabilecek nitelikte olan anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararları" hukuka aykırıdır düzenlenmesi yer almıştır.

Dosyanın incelenmesinden, İstanbul Kuyumcular Odası yayını DKO Bülteni'nde çeşitli illerde dernek ya da oda çatısı altında örgütlenmiş kuyumcu esnafının fiyat tespitinde buldukları beyanlarına yer verildiğinin görülmesi üzerine yapılan inceleme sonucunda; yurt genelindeki çeşitli dernek ya da oda çatısı altında örgütlenmiş kuyumcu esnafının fiyat tespitinde bulduklarının ve Oda tarafından açıklanan fiyatların ise tavsiye veya maksimum niteliğindeki fiyatlar olmadığı tespit edildiği görülmektedir.

4054 sayılı Yasa kapsamında sayılan teşebbüslerin, faaliyetleri ile ilgili konularda tek başlarına ve bağımsız karar vermeleri öngörüldüğü halde, soruşturma sonucu elde edilen bilgilerden, fiyatların belirlenerek, teşebbüsler arasındaki rekabetinin ortadan kaldırdığı, davacı Oda tarafından belirlenen fiyatların da niteliği gereği muafiyetten yararlanamayacağı anlaşılmıştır.

Davacının iddialarında ise hukuki isabet bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle davanın reddi gerekeceği düşünülmektedir.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/2271
Karar No : 2011/681

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin raporları ve sözde açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki bilgi ve belgeler incelendikten sonra, işin gereği görüşüldü:

Dava, altın alış ve satış fiyatlarını pazar dışında belirlemek suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiği belirtilerek, aynı Kanun'un 16. maddesinin 2. fıkrası ve 2007/1 sayılı Tebliğ uyarınca, davacı odaya idari para cezası verilmesine ilişkin 19.09.2007 tarih ve 07-75/898-340 sayılı Rekabet Kurulu Kararı'nın iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde, "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu haller, özellikle şunlardır:

a) Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi,

b) Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,

c) Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,

d) Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,

e) Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,

f) Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi..." hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümlerle, belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı bulunarak açıkça yasaklanmıştır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/2271
Karar No : 2011/681

4054 sayılı Kanun'un davaya konu eylem ve işlem tarihinde yürürlükte bulunan "Para Cezaları" başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında ise; bu Kanun'un 4. ve 6. maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği Kurul kararı ile sabit olanlara, ikiyüz milyon liradan aşağı olmamak üzere, ceza verilecek teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri ve/veya bu birliklerin üyelerinin bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan gayri safî gelirinin yüzde onuna kadar para cezası verileceği öngörülmüştür.

Bu yasal düzenleme karşısında, Rekabet Kurulu'nca 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde belirtilen yasak fiil ve davranışlarda bulunduğu saptananlara, eylem tarihi dikkate alınarak para cezası verileceği açık olup, para cezasının; yasak fiil ve davranışın saptanarak soruşturmanın açıldığı tarihte devam eden ihlaller yönünden, soruşturmanın açıldığı tarihin eylem tarihi olarak kabul edilerek, bu tarihten bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan yıllık gayri safî gelirleri üzerinden, yasak fiil ve davranışın belli bir dönemi kapsadığı, diğer bir deyişle, soruşturmanın açıldığı tarihten önce yasak fiil ve davranışın sona erdiği durumda ise, son eylem tarihinden bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan yıllık gayri safî gelirleri üzerinden uygulanması gerekmektedir.

Dosyanın incelenmesinden, İstanbul Kuyumcular Odası'nın (İKO) elektronik ağ adresinde de yer alan yayını olan İKO Bülteni'nin 2006 yılında yayımlanan ilk sayısında (Yıl :3, Sayı:43), İKO yönetim kurulunun bir yandan tüm ilçelerdeki kuyumcu esnafının dernek çatısı altında örgütlenmesini teşvik ederken, diğer yandan da aynı örgütlenmenin tüm yurt sathına yayılması için çalışmalarını sürdürdüğü belirtilerek, oluşumlar hakkında bilgi verildiğinin, kuyumculuk pazarında fiyat birlikteliği olmamasının ve bu nedenle kârlılığın oldukça düşmesinin İstanbul ilçelerindeki esnafın, güvenliğinin yanı sıra en yoğun yaşadığı sorun olarak gösterildiğinin, günümüzde birçok sektörün yaşadıkları sıkıntıyı örgütlenerek çözme yoluna gittiğinin, örnek olarak, Bahçelievler, Üsküdar, Yenibosna ve Silivri'de faaliyet gösteren kuyumcu esnafının örgütlenme çalışmalarına önceden başladığının ve Gaziosmanpaşa ilçesi esnafının da dernekleşme hazırlıkları içerisinde olduğunun ve Türkiye'de kuyumcu sayısının 40 bini bulmasının fiyat rekabetini gündeme getirdiğinin ve "fiyat kırma" şeklinde yaşanan rekabetin kârlılığı azalttığı ve bir süre sonra rekabet nedeniyle kâr etmekte zorlanan esnafın faaliyetine son vermek zorunda kaldığının dile getirildiğinin, fiyat rekabetini önlemenin ellerinde olduğunun ve esnaf birlik içerisinde hareket eder ve fiyat düşürmekten vazgeçerse kazançlı çıkılacağı belirtiltiğinin ve konu ile ilgili olarak Dernek kurma hazırlığı içindeki Gaziosmanpaşa'da faaliyet gösteren kuyumcuların görüşlerine yer verildiğinin, Bülten'in, 2005 yılında kurulan Üsküdar Kuyumcular Derneği hakkında ayrıntılı bilgi verilen 10.3.2006 tarihli yayınında ise, esnaf arasındaki fiyatlarda yaşanan istikrarsızlığın dernekleşme ihtiyacını doğurduğunun ve 22 ayar bilezik ve sarrafiye ürünlerde günlük fiyat listeleri üzerinden satış yapılmaya başlandığının belirtildiğinin ve konu ile ilgili olarak bir kuyumcunun bu uygulamaya her semtte başlanması gerektiği görüşüne yer verildiğinin tespit edilmesi üzerine hazırlanan

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/2271
Karar No : 2011/681

24.11.2006 tarih ve 2006-3-148/II-06-AÇ sayılı İİK İnceleme Raporu'nun Kurul'da görüşülmesi sonucunda alınan 30.11.2006 tarih ve 06-86/1101-M sayılı Kurul kararı ile, konuya ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespiti için, İstanbul Kuyumcu Esnaf ve Sanatkarları Odası hakkında aynı Kanun'un 40. maddesinin birinci fıkrası gereğince başlatılan soruşturma sonucu hazırlanan 28.5.2007 tarih ve SR/07-09 sayılı soruşturma raporu ile birlikte taraflardan alınan sözlü ve yazılı savunmalar ve soruşturma döneminde elde edilen bilgi ve belgelerin birlikte değerlendirilmesi sonucu verilen dava konusu Kurul kararında, davacı İKO'nun İstanbul'un ilçelerindeki kuyumcuları fiyat birliğini sağlamak amacıyla bir araya getirmeye çalıştığı, başarılı olduğuna ilişkin en açık örneğin Zeytinburnu ilçesinde yaşandığı, Zeytinburnu ilçesinde faaliyet gösteren kuyumcular arasında yaşanan fiyat rekabetinin ortadan kaldırılması amacıyla Oda tarafından toplantılar düzenlendiği, toplantı sonunda fiyat listelerinin oluşturulmasının kararlaştırıldığı, fiyat listelerinin dağıtımında ve uygulanmasından sorumlu olmak üzere yedi kişilik bir komite kurulduğu, fiyat listelerine uymayan esnafın uyarıldığı ve tehdit edildiği, Oda yetkililerinin Zeytinburnu'ndaki kuyumcuları gezerek fiyat birlikteliğini bozmamaları konusunda yönlendirdikleri, soruşturma kapsamında kendisiyle görüşme yapılan Zeytinburnu ilçesinde faaliyet gösteren kuyumcuların büyük bir kısmının Oda'nın yönlendirmesi ile toplantı yapıldıktan sonra aralarındaki fiyat rekabetinin ortadan kalktığını ifade ettiği, bu durumda Oda'nın söz konusu eylemlerinin kuyumcular arasındaki fiyat rekabetini engellemeye yönelik olduğu dolayısıyla, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin "Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi" şeklindeki (a) bendi kapsamına girdiği, bu uygulamalara Kanun'un 5. maddesindeki koşulları sağlamaması ve belirlenen fiyatların tavsiye veya maksimum niteliğinin bulunmaması sebebiyle 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi uyarınca muafiyet tanınmasının da mümkün olmadığı, ancak, soruşturma bildirim yazısının tebellüğünden itibaren yanlış anlaşılmalara mahal vermemek için Oda'nın daha itinalı ve dikkatli davranmaya başlamasının para cezasının takdirinde hafifletici unsur olarak göz önünde bulundurulduğu tespit ve değerlendirmelerine yer verilerek, davacı İKO hakkında Kanun'un 16/2. maddesi ve 2007/1 sayılı Tebliğ uyarınca 6.864,00-TL para cezası verildiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda; yasal düzenleme, dosyadaki bilgi ve belgelerle, işlemde yer alan değerlendirme ve gerekçeler birlikte ele alındığında, İstanbul'un ilçelerinde faaliyet gösteren kuyumcular arasındaki fiyat birliğini sağlamaya yönelik süregelen ve soruşturma döneminde de devam eden eylemleri nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiği açık olan davacı İKO hakkında, Kanun'un 16/2. maddesi uyarınca idari para cezası uygulanması yerinde ise de, Kurul'ca soruşturmanın 30.11.2006 tarihinde açıldığı dikkate alınarak, bir önceki malî yıl olan 2005 malî yılı sonunda oluşan yıllık gayri safi geliri üzerinden cezalandırılması gerektiğinden, davacı Oda'ya 01.04.2005-31.12.2005 tarihleri arasında uygulanan 2005/2 sayılı Tebliğ hükümleri uyarınca asgari ceza olan 5.800,00-TL idarî para cezası verilmesi gerekirken, karar

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/2271
Karar No : 2011/681

tarihinde yürürlükte bulunan 2007/1 sayılı Tebliğ hükümleri uyarınca 6.864-TL idarî para cezası verilmesinde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; Rekabet Kurulu'nun 19.09.2007 tarih ve 07-75/898-340 sayılı kararının iptaline, aşağıda dökümü gösterilen 80,30-TL yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacıya ve yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi Uyarınca belirlenen 1.100,00-TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacı vekiline verilmesine, artan posta ücretinin istemi halinde davacıya iadesine, 18.02.2011 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk ÖZTÜRK	Ali ÖZTÜRK	Turan KARAKAYA	H.Neşe SARI	Gürsel MEKİK

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvuru Harcı : 21,40-TL
Karar Harcı : 28,90-TL
Posta Gideri : 30,00-TL
TOPLAM : 80,30-TL

